Informationsklass: K1

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia:
kn.e.remissvar@regeringskanslet.se

Maja Lundbäck

Generaldirektör

DATUM	DIARIENUMMER
2026-10-29	SVK Dnr 2026/3859

Remiss av promemorian Överklagande av beslut om tillträde till mark för undersökning

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) lämnar som remissinstans följande remissvar på promemorian ”Överklagande av beslut om tillträde till mark för undersökning” (KN2026/01475).

Sammanfattning

Svenska kraftnät avstyrker förslaget avseende att beslut om tillträde till mark för undersökning enligt lagen (2026:1283) om elektriska ledningar ska överklagas till mark- och miljödomstol. Svenska kraftnät har ingen erinran mot förslaget i övrigt.

Bakgrund

Svenska kraftnät är en statlig förvaltningsmyndighet som på ett affärsmässigt sätt ska förvalta, driva och utveckla Sveriges transmissionsnät för el. Svenska kraftnät står inför en mycket omfattande utbyggnad av transmissionsnätet. Nya ledningar och förstärkningar behövs för att möjliggöra elektrifieringen av samhället, ansluta ny elproduktion och

Dokumentet är signerat med Svenska Kraftnäts underskriftstjänst, SendSign

möta ett växande behov av överföringskapacitet. För att möjliggöra den omfattande utbyggnad av transmissionsnätet som krävs finns ett behov av ett fortsatt arbete med att effektivisera tillstånds- och markåtkomstprocesserna.

För att bland annat kunna precisera en planerad lednings sträckning och avgöra hur byggandet och driften av ledningen kan påverka miljön behöver Svenska kraftnät som huvudregel kunna undersöka marken på platsen för den tilltänkta ledningen. Om Svenska kraftnät inte kommer överens med markägare om tillträde till mark för sådan undersökning kan det försvåra och försena projekteringen för en ny ledning. För det fall tillträde inte medges kan Svenska kraftnät ansöka om tillträde till mark för undersökning hos Energimarknadsinspektionen. Ett sådant beslut är därför av stor vikt för att möjliggöra utbyggnaden av transmissionsnätet i den takt som krävs.

Svenska kraftnäts synpunkter

Som huvudregel gäller att mark- och miljödomstolens domar kan överklagas till Mark- och miljööverdomstolen, se 1 kap 2 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar. Promemorian saknar en redogörelse för om denna ordning ska gälla för överklaganden av beslut om tillträde till mark för undersökning. Om den nuvarande instansordningen för mark- och miljödomstolar ska gälla innebär det att besluten kan överklagas till ytterligare en instans, jämfört med idag. Svenska kraftnät bedömer att konsekvenserna av detta behöver utredas vidare eftersom en längre överklagandeprocess riskerar att försena utbyggnaden av transmissionsnätet.

Myndigheten för civilt försvar har pekat ut mark- och vattenområden för samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet som riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 3 kap 9 § 2 st miljöbalken. Beslut om tillträde till mark för undersökning är av stor vikt för att möjliggöra utbyggnaden av transmissionsnätet i den takt som krävs, vilket är viktigt både av samhällsekonomiska och säkerhetspolitiska skäl. Mot bakgrund av att regeringen prövar beslut om nätkoncession för transmissionsnätet (se 13 kap 1 § lagen (2026:1283) om elektriska ledningar) vore det ändamålsenligt om regeringen även fortsättningsvis överprövar beslut om tillträde till mark för undersökning. Sammanfattningsvis bedömer Svenska kraftnät därför att nuvarande ordning bör behållas.

Mot bakgrund av ovan avstyrker Svenska kraftnät förslaget när det gäller tillträde till mark för undersökning enligt lagen (2026:1283) om elektriska ledningar. Svenska kraftnät har dock inget att erinra gällande förslaget om tillträde till mark för undersökning enligt expropriationslagen (1972:719).

Dokumentet är signerat med Svenska Kraftnäts underskriftstjänst, SendSign

Detta remissyttrande har beslutats av generaldirektör Maja Lundbäck efter föredragning av verksjurist Petra Norberg och Emelie Andersson. I den slutliga handläggningen har även vikarierande överdirektör Jacob Henriksson, tillförordnad rättschef Li Axrup, divisionschef Nät Magnus Lindholm, enhetschef NLTN Markåtkomst Nord & Syd Jessica Oremus och delprojektledare markåtkomst Hans Nilsson deltagit.

Sundbyberg 2026-10-29

Maja Lundbäck

Dokumentet är signerat med Svenska Kraftnäts underskriftstjänst, SendSign

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

Signerad av:
MAJA LUNDBÄCK
Tidpunkt:
2026-10-29 13:43:49

Dokumentet är signerat med Svenska Kraftnäts underskriftstjänst, SendSign